

POSTANOWIENIE

25 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Grzesiowski

na posiedzeniu niejawnym 25 stycznia 2024 r. w Warszawie

w sprawie ze skargi B.K.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego
w Gdańsku

z 30 czerwca 2020 r., I AGa 146/19,

w sprawie z powództwa B.K.

przeciwko A. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością we W.

o zapłatę,

odrzuca skargę.

(K.W.)

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 30 czerwca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku, na skutek apelacji obu stron, zmienił zaskarżony wyrok: w punkcie I w ten sposób, że zasądził od A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. na rzecz B.K. kwotę 232 818,71 zł wraz ze szczegółowo opisanymi ustawowymi odsetkami, oddalając powództwo w pozostałym zakresie, w punkcie III w ten tylko sposób, że zasądzoną kwotę 21 517,20 zł obniżył do kwoty 14 951 zł oraz w punkcie IV w ten sposób, że nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gdańsku od powoda kwotę 3294,73 zł i od pozwanego kwotę 2642 zł tytułem kosztów sądowych (pkt I); oddalił apelację pozwanego w pozostałym zakresie (pkt II); oddalił apelację powoda w

pozostałym zakresie (pkt III) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt IV).

2. Powód B.K. wniósł od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 30 czerwca 2020 r. skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, wskazując na naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 123 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że złożenie wniosku o zabezpieczenie roszczenia nie przerwało biegu przedawnienia. Skarżący wniósł również o obciążenie pozwanej kosztami postępowania skargowego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

3. Skarga podlegała odrzuceniu.
4. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest środkiem prawnym mającym, przez zakwestionowanie zgodności z prawem orzeczenia, przesądzić jedną z przesłanek deliktowej odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. Jej celem nie jest zakwestionowanie zaskarżonego orzeczenia, lecz wydanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie od Skarbu Państwa roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej (art. 417¹ § 2 k.c.). Stanowi ona nadzwyczajny, sformalizowany środek procesowy i wszystkie jej wymagania konstrukcyjne określone w art. 424⁵ § 1 k.p.c. należy interpretować ściśle. Zasadą bowiem jest, że prawomocność, tworzy nowy stan prawny pomiędzy stronami albo erga omnes, jak też sanuje wszelkie ewentualne naruszenia prawa, którymi orzeczenie jest dotknięte. Z tego względu jest środkiem wysoce sformalizowanym (zob. wyroki SN: z 17 maja 2006 r., I CNP 14/06; z 28 marca 2007 r., II CNP 124/06; z 25 marca 2009 r., V CNP 93/08, i z 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08).
5. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia z punktu widzenia jej wymogów powinna odpowiadać ogólnym wymogom pisma procesowego oraz szczególnym wymogom przewidzianym dla tego środka prawnego w art. 424 5 § 1 k.p.c. Zgodnie z 424⁵ § 1 k.p.c., w brzmieniu mającym zastosowanie w niniejszej sprawie, skarga powinna

zawierać oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części (pkt 1), przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie (pkt 2), wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny (pkt 3), uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy (pkt 4), wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (pkt 5) oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem (pkt 6). Z uwagi na nadzwyczajny charakter tego środka prawnego i jego funkcję, wszystkie wymagania konstrukcyjne wymienione w art. 424⁵ § 1 k.p.c. powinny być przytoczone samodzielnie, niezależnie od innych, wobec czego skarga niespełniająca któregokolwiek z nich dotknięta jest tzw. brakiem istotnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych i podlega odrzuceniu *a limine* (art. 424⁵ § 1 k.p.c. i art. 424⁸ § 1 k.p.c.).

6. Skarga powoda wskazanych powyżej wymogów nie spełnia.
7. W pierwszej kolejności nie sposób uznać, że skarga czyni zadość wymogowi, o którym mowa w art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c. Podstaw skargi nie można bowiem utożsamiać z przepisami prawa, z którymi niezgodne jest zaskarżone skargą orzeczenie. W rozpoznawanej sprawie powód nie wskazał przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne, lecz odwołując się do podstaw skargi poprzestał jedynie na twierdzeniu, że „Mając na uwadze powyższy zarzut, na podstawie art. 424¹ § 1 KPC wnoszę o stwierdzenie niezgodności z prawem zaskarżonego wyroku”.
8. Niewątpliwie zatem uszło uwadze skarżącego, że obowiązek wskazania przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne jest wymogiem odrębnym od powinności przytoczenia w skardze jej podstaw oraz ich uzasadnienia. Nie może być on ani łączony z powołanym ostatnio elementem konstrukcyjnym skargi ani przez niego zastępowany. W konsekwencji, podanie przez skarżącego przepisów prawa materialnego lub przepisów postępowania, które zostały naruszone przez sąd, w ramach przytoczenia podstaw skargi, nie spełnia zatem jednocześnie wymogu określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c. (zob. postanowienia SN: z 6 stycznia

2006 r., III CNP 23/05, OSNC z 2006 r. Nr 7-8, poz. 140.; z 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 140; z 21 grudnia 2006 r., III CNP 57/06, i z 9 października 2014 r., II CNP 23/14). Same wady postępowania poprzedzającego wydanie skarżonego orzeczenia, wytykane w ramach podstaw, nie zawsze bowiem powodują niezgodność orzeczenia z prawem (art. 424⁴ k.p.c.), a jeśli nawet tak się dzieje, to przepisy wskazane jako naruszone w ramach podstaw nie muszą być – i często nie są – tożsame z przepisami (przepisem), z którym orzeczenie jest niezgodne.

9. Skarga powoda nie spełnia również wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. Skarżący powinien bowiem wykazać, że od zaskarżonego orzeczenia nie przysługuje środek prawny, przy pomocy którego mogłoby nastąpić wzruszenie zaskarżonego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 23 stycznia 2009 r., I CNP 108/08). Oznacza to obowiązek przeprowadzenia analizy przepisów dotyczących środków prawnych, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub które z innych przyczyn nie mogłyby odnieść skutku. Skarżący musi „wykazać”, a więc nie „wskazać”, „przytoczyć”, czy „uwiarygodnić”, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Wykazanie w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe polega na ujawnieniu i przedstawieniu tej okoliczności w sposób wyczerpujący i niebudzący wątpliwości oraz na dowiedzeniu jej istnienia i przekonującym uzasadnieniu (zob. postanowienie SN z 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 140). Omawiana przesłanka wymaga zarówno wykazania, że w momencie wniesienia skargi wzruszenie orzeczenia nie jest możliwe, a także, iż nie było to możliwe wcześniej (zob. postanowienia SN z 23 marca 2018 r., II CNP 58/17, i z 7 listopada 2008 r., I CNP 79/08). Skarżący powinien wykazać, że w ogóle nie mógł z jakichkolwiek środków prawnych skorzystać bez jego winy, że były formalnie niedopuszczalne (zob. postanowienia SN z 7 listopada 2014 r., IV CNP 27/14, i z 20 grudnia 2011r., III CNP 33/11, OSNC-ZD 2013, B, poz. 26). Nie chodzi tylko o skargę kasacyjną, ale także

o skargę o wznowienie postępowania oraz o inne środki prawne pozwalające na zmianę lub uchylenie orzeczenia, ewentualnie służące pozbawieniu lub ograniczeniu wykonalności (zob. postanowienie SN z 24 lipca 2008 r., I CNP 50/08).

10. We wniesionej skardze powód oświadczył jedynie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, zaś w uzasadnieniu skargi doprecyzował, iż od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku nie przysługiwał mu żaden zwyczajny środek zaskarżenia, zaś w świetle uchwały Sądu Najwyższego z 15 października 2020 r., III PZP 4/20, której nadano moc zasady prawnej, nie ma obowiązku wykazania, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze skargi nadzwyczajnej nie było i nie jest możliwe. Twierdzenia te nie mogą jednak zostać uznane za wywód, czyniący zadość wymogowi określonemu w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. już choćby dlatego, że skarżący nie wykazał, iż niemożliwe było wystąpienie ze skargą kasacyjną czy też skargą o wznowienie postępowania.
11. Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 424⁸ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odrzucił skargę.

(K.W.)

[ał]